

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойко І. В., Соловійова О. М. Дискреція публічної адміністрації: сутність і правове регулювання. Проблеми законності. 2025. Вип. 170. С. 198 – 219. <https://doi.org/10.21564/2414-990X.170.338076>.
2. Селіванов А. О. Адміністративний процес в Україні: реальність і перспективи розвитку правових доктрин / А. О. Селіванов. Київ : Ін Юре, 2000. 68 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / за заг. ред. Р. С. Мельника. 2-ге вид. Одеса : ВД «Гельветика», 2023. 690 с.
4. Константи́й О.В. Захист суб'єктивних прав, свобод і законних інтересів у публічно-правовій сфері адміністративними судами: до питання меж та способів. Адміністративне право і процес. 2015. № 4 (176). С. 35-40.
5. Науковий висновок щодо меж дискреційного повноваження суб'єкта владних повноважень та судового контролю за його реалізацією. URL: <https://adm.te.court.gov.ua/sud1970/pres-centr/news/465449/> (дата звернення: 16.04.2026)
6. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення 16.04.2026)
7. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру». URL: <https://www.rada.gov.ua/uploads/documents/74413.pdf> (дата звернення 16.04.2026)

УДК 342.9

Ментух Н. Ф.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного права
та судочинства,
Західноукраїнський національний університет*

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ОКРЕМИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

У всьому світі публічно-приватне партнерство (ППП) визнається однією з найперспективніших форм організації інвестиційного процесу та забезпечення соціально-економічного розвитку.

Великобританія є безумовним лідером з реалізації проектів на основі PPP. Крім того, її вважають родоначальницею даного механізму, оскільки у сучасному розумінні перший досвід впровадження інструментів PPP був набутий саме у Сполученому Королівстві.

В даний час проекти PPP у Великобританії мають різну галузеву спрямованість, у тому числі проекти реалізуються в соціально значущих сферах (школи, лікарні, в'язниці, суди, пожежні частини, поліція, житлове будівництво), транспортній інфраструктурі, інформаційних технологіях, виробництві продукції військового призначення та дозвіллі. Найбільші проекти

реалізуються у транспортній галузі. Зокрема, це реконструкція лондонського метро, розширення мережі автомагістралей та будівництво великих мостів.

І.А. Нечаєва та Д.С. Рощина вважають, що накопичений в Великобританії досвід розвитку ДПП для багатьох країн став еталонним зразком для наслідування [1].

За допомогою використання механізмів публічно-приватного партнерства в *Ірландії* реалізується ціла низка інфраструктурних проектів в транспорті, енергетиці, сфері соціальних послуг на основі прийнятої концепції із централізованим органом у цій сфері – Центральний відділ із державно-приватного партнерства [2, с. 125].

Більшість проектів ППП пов'язані з водними ресурсами, а найбільші – з транспортним будівництвом. Публічно-приватні партнерства в даний час використовуються в кількох сферах, таких як транспорт, освіта та охорона здоров'я.

До інших зарубіжних країн, які активно використовують механізми ППП, належить також *Франція*, яка має багаті традиції публічно-приватного партнерства. У сфері ППП вона являється одним із глобальних лідерів, володіє значним досвідом в управлінні проектами та залученні інвесторів, в тому числі в регіональну та муніципальну інфраструктуру.

Основними інструментами ППП, що застосовуються у Франції, є діяльність так званих об'єднань змішаної економіки (*Societe d'Economie Mixte – SEM*), а також концесійна модель [3].

Водночас для проектів публічно-приватного партнерства у Франції характерним є їх досить висока ефективність, яка пов'язана з тим, що в більшості випадків проводиться ґрунтовна оцінка проекту, організовано серйозний контроль з боку держави, а пріоритет надається державному фінансуванню. Зокрема, запроваджено критерії ефективності укладених контрактів ППП. В останні кілька років найбільша кількість проектів ППП реалізується у сфері будівництва та обслуговування доріг, а також водозабезпечення.

В останні роки інститут публічно-приватного партнерства досить динамічно розвивається і в *Німеччині*.

Основою концепції розвитку публічно-приватного партнерства у Німеччині є створення розгалуженої інфраструктури центрів підтримки ППП, що діють як на рівні федеральних земель, так і на федеральному рівні.

У Німеччині ідея публічно-приватного партнерства (ППП) була прийнята дуже рано в кооперативних будівельних проектах. Перші некомерційні будівельні компанії були створені на основі приватної ініціативи в середині 19 століття. У контексті співпраці між некомерційними підприємствами та державним сектором, перші були змушені запровадити певні обмеження на розвиток власного бізнесу та політику отримання прибутку, тоді як держава пропонувала їм податкові пільги. Одним з перших проектів ППП був тунель під назвою Варновський тунель поблизу міста Росток на півночі Німеччини [4].

Основний акцент у реалізації проектів публічно-приватного партнерства робиться на нове будівництво, про що свідчать і моделі ППП, що застосовуються у Німеччині. Будівництво здійснюється переважно у соціальній сфері: освіті, у галузі культури та спорту, у галузі охорони здоров'я.

Не менш цікавим у сфері використання публічно-приватного партнерства

видається і досвід *Італії*, яка має один із найбільш розвинених ринків проектів публічно-приватного партнерства (ППП) у Європі.

Основними сферами застосування механізмів публічно-приватного партнерства в Італії є лікарні, транспорт, житлово-комунальна галузь, водовідведення. Особливо розвинена в Італії практика PPP у сфері будівництва транспортної мережі.

Найбільш популярною схемою PPP в *Іспанії* є BOT (Build, Operate, Transfer – будівництво, управління, передача), яка використовується для будівництва автострад. Загалом, за останні 20 років в Іспанії розроблено складну, але ефективну та життєздатну систему взаємодії держави та приватного капіталу, найважливішим імперативним принципом якої є співфінансування державою приватних проектів.

Також на наш погляд слід взяти до уваги і досвід застосування PPP у *США*. Згідно з інформацією Національної ради з публічно-приватного партнерства США, на сьогоднішній момент реалізуються тисячі проектів, у тому числі у сфері водопостачання та водовідведення, транспорту, розвитку міських територій та соціальної сфері.

Аналіз світового досвіду реалізації проектів публічно-приватного партнерства показує, що розвиток публічно-приватних відносин на принципах PPP повністю виправдовує себе, сприяючи розвитку соціально значущої інфраструктури та досягненню позитивного соціального ефекту на державному рівні. Власне в інфраструктурних галузях PPP надає змогу країнам та регіонам залучати кошти для розвитку та вдосконалення енергетики, телекомунікацій, водопостачання, транспорту, інформаційних технологій та інших напрямів за рахунок участі приватних та державних установ.

При цьому механізми PPP у різних країнах відрізняються між собою, кожною країною використовуються свої інструменти сприяння розвитку публічно-приватного партнерства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Нечаєва І.А., Рощина Д.С. Використання організаційно-фінансового механізму державно-приватного партнерства: досвід Великобританії. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8407>
2. Узунов Ф.В. Зарубіжний досвід формування та розвитку державно-приватного партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 14. С. 124-126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_14_31
3. Saucier S. & Tra Tran P. The efficiency of public-private partnerships in France: An initial quantitative evaluation. In: *Revue d'économie Industrielle*. 2012. France. 4. No 140. Available at: https://www.cairn-int.info/articleE_REI_140_0081--the-efficiency-of-public-private-partner.htm
4. Dieter J., Kochendörfer B., von Drygalski M. & Hilbig C. Ten years of PPP in Germany: Experiences and perspectives. *Proceedings of the Institution of Civil Engineers – Management, Procurement and Law*. 2014. 167(4): 180-188. Available at: <https://doi.org/10.1680/mpal.13.00052>